

Sygnatura akt IV Ka 734/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Agnieszka Połyniak (spr.)
Sędziowie :	SO Mariusz Górski SO Waldemar Majka
Protokolant :	Ewa Ślemp

przy udziale Barbary Chodorowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2013 roku

sprawy:

1. **M. M.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 158 § 1 k.k., art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 157 § 2 k.k., art. 217 § 1 k.k.

2. **J. M. z domu O.**

oskarżonej z art. 158 § 1 k.k., art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 1 lipca 2013 roku, sygnatura akt II K 610/12

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sygnatura akt IV Ka 734/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 01 lipca 2013r. Sąd Rejonowy w Świdnicy, w sprawie o sygn. akt II K 610/12, uznał M. M. i J. O. (obecnie M.) za winnych tego, że w dniu 20 listopada 2011r. w I., woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu wzięli udział w pobiciu A. P. w ten sposób, że M. M. zadawał jej uderzenia rękoma po twarzy i głowie, dusił ręką za gardło, a J. O. ciągnęła ją za włosy na głowie, czym narazili ją na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, powodując u niej obrażenia ciała w postaci stłuczenia głowy, powieki i okolicy nosa z otwartą raną powieki i okolicy oczodołowej lewej, które naruszyły czynności narządów jej ciała na okres trwający dłużej niż siedem dni, tj. czynu z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 157 § 1 k.k.

w zw. z art. 11 §2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a oskarżonej karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Tym samym wyrokiem uznał Sąd M. M. winnym tego, że w dniu 20 listopada 2011r. w I.woj. (...)kopiąc nogą M. D. w ramię i ściskając dłonią jej palce spowodował u niej obrażenia ciała w postaci stłuczenia palców II, III, IV bez uszkodzenia paznokcia z obrzękiem i podbiegnięciami krwawymi, urazu przedramienia, które naruszyły czynności narządów jej ciała na czas dłuższy niż siedem dni, tj. czynu z art. 157 §2 k.k. i za to wymierzył oskarżonemu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Nadto uznał tenże Sąd M. M. za winnego czynu z art. 216§1 k.k. polegającego na tym, że w dniu 20 listopada 2011r. w I.woj. (...)naruszył nieetykalność cielesną P. P. poprzez popychanie go czym spowodował jego upadek na ziemię oraz zadawanie mu uderzeń rękoma po twarzy, i za to wymierzył mu karę 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie na podstawie art. 85 k.k. i art. 86§1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Wykonanie tak wymierzonych kar pozbawienia wolności Sąd, na podstawie art. 69 k.k. i art. 70§1 pk. 1 k.k., warunkowo zawiesił obojgu oskarżonym, ustalając dwuletni okres próby dla J. O. oraz 3 – letni dla M. M..

Ponadto na podstawie art. 46§2 k.k. orzekł Sąd od oskarżonych na rzecz pokrzywdzonej A. P. nawiązki w kwotach: 6000 złotych od M. M. oraz 2000 złotych od J. O.. Oskarżeni obciążeni zostali także kosztami sądowymi w częściach równych, w tym wymierzył im Sąd opłaty w kwocie po 120 złotych.

Z rozstrzygnięciem tym nie pogodzili się oskarżeni, którzy za pośrednictwem swego obrońcy zaskarżyli wyrok w całości na swoją korzyść, zarzucając:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a to art. 4 i 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k., tj. zasady obiektywizmu i swobodnej oceny dowodów, poprzez przyznania przymiotu wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonych A. P., P. P. oraz M. D., stanowiących wyłączny dowód uznania winy oskarżonych, pomimo, że zawierały one szereg sprzeczności i nie znalazły one potwierdzenia w reszcie zgromadzonego materiału dowodowego,

II. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a to art. 4, 5 k.p.k. i 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., tj. zasady obiektywizmu, domniemania niewinności i swobodnej oceny dowodów, poprzez odmowę przyznania przymiotu wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonych J. M.(z domu O.) i M. M. i uznanie, że ich linia obrony oparta była na „prostym zaprzeczeniu wszystkim niekorzystnym dla nich faktom”, podczas gdy ich wyjaśnienia korespondują z resztą materiału dowodowego zebranego w sprawie, są spójne, konsekwentne i logiczne;

III. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a to art. 4 § 1 k.p.k., tj. zasady sprzeczności poprzez przyjęcie innych ustaleń w wyroku i innych w jego uzasadnieniu, tj.

- przyjęcie w wyroku, że naruszenie czynności narządów ciała pokrzywdzonej A. P. trwało dłużej niż siedem dni, a w uzasadnieniu wyroku, że trwało poniżej 7 dni;

- przyjęcie w wyroku, że naruszenie czynności narządów ciała pokrzywdzonej M. D. trwało dłużej niż siedem dni, a w uzasadnieniu wyroku, że trwało poniżej 7 dni,

- przyjęciu w wyroku, że pokrzywdzony P. P. był popychany i uderzany po twarzy przez oskarżonego M. M., natomiast w uzasadnieniu wyroku, że był przez niego bity;

IV. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżona J. M.(z domu O.) ciągnęła za włosy A. P. w czasie, gdy oskarżony M. M. złapał ją za szyję i zadawał jej ciosy, podczas, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności z zeznań świadków: funkcjonariuszy policji M. K. i D.

P. oraz świadka E. C., E. B. i innych wynika, że pokrzywdzona bezpośrednio po zdarzeniu nie wskazywała oskarżonej J. M. (z domu O.) jako osoby biorącej udział w zdarzeniu;

V. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony M. M. zaatakował pokrzywdzonych i zadawał im ciosy podczas, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy, w szczególności zeznania świadków, w oparciu o które Sąd ustalał stan faktyczny, tego nie potwierdzają;

VI. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, że M. M. uderzył M. M. (1) pięścią w twarz podczas próby odciążenia go od pokrzywdzonych, podczas gdy, z zeznań świadka M. M. (1) jednoznacznie wynika, że okoliczności jego uderzenia były inne, zaś on sam nie widział zdarzenia objętego aktem oskarżenia i nie próbował odciągnąć oskarżonego od pokrzywdzonych.

Podnosząc powyższe zarzuty, na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k. w zw. art. 437 § 2 k.p.k. apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- uniewinnienie oskarżonych J. M. (z domu O.) oraz M. M.

ewentualnie:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Wydział II Karny w Ś.;

- zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonych kosztów obrony za postępowanie przed Sądem I i II instancji według norm przypisanych.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo zasadna.

Rację ma skarżąca, że pomiędzy treścią wyroku a uzasadnieniem istnieją rozbieżności, które – z uwagi na zbiorczą ocenę poszczególnych dowodów zawartą w pisemnych motywach – nie pozwalają stwierdzić jakie w istocie ustalenia poczynił sąd meriti oraz jakie wnioski wyprowadził, co częściowo wskazał obrońca, formułując zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 4 k.p.k. (pkt 3 apelacji).

I tak:

- uznał sąd I instancji M. M. oraz J. O. (obecnie M.) za winnych popełnienia czynu z art. 158§1 kk. i art. 157§1 kk. w zw. z art. 11§2 k.k., wskazując w opisie czynu przypisanego (w ślad za aktem oskarżenia), że spowodowali obrażenia ciała u A. P. naruszające czynności narządów jej ciała na okres trwający **dlużej** niż 7 dni. Natomiast, dokonując ustaleń faktycznych w sprawie, wskazał tenże sąd, że owe obrażenia ciała skutkowały naruszeniem narządów ciała A. P. na okres poniżej dni siedmiu (k. 318v).

Na pierwszy rzut oka, wydawałoby się, iż jest to oczywista omyłka pisarska, lecz takiego wniosku wyprowadzić w realiach niniejszej sprawy nie można, bowiem sąd powołał jako dowód swoich ustaleń dwie opinie:

1. jedną - wydaną przez lekarza J. M. (1)(k. 30), według którego obrażenia pokrzywdzonej powodowały rozstrój zdrowia na okres **poniżej** dni siedmiu i
2. drugą – wydaną przez lekarza M. B. (k. 147 – 148), który uznał, iż obrażenia doznane przez pokrzywdzoną spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres **powyżej** dni siedmiu.

Zatem dysponował sąd dwiema przeciwstawnymi opiniami, lecz w uzasadnieniu ani słowem nie wskazał, którą z opinii miał na uwadze, oceniając skutki działań oskarżonych, co ma niewątpliwie wpływ na kwestie związane z ich odpowiedzialnością.

- przypisał sąd meriti M. M. sprawstwo czynu z art. 157§2 k.k. popełnionego na szkodę M. D., aprobując opis zawarty w akcie oskarżenia, gdzie jednakowoż opis ten zarzuca oskarżonemu spowodowanie obrażeń naruszających czynności narządów na okres dłuższy niż siedem dni.

I w tym zakresie, dokonując ustaleń przyjął sąd, w ślad za opinią J. M. (1)(k. 111) oraz M. B.(k. 147 – 148), iż obrażenia M. D.skutkowały naruszeniem czynności narządów jej ciała na czas poniżej 7 dni. Brak przy tym jakichkolwiek wskazań dotyczących powodów takiej oceny materiału dowodowego.

Rację ma także apelująca, że zaniechał sąd meriti dokonania oceny poszczególnych dowodów, koncentrując się na relacjach pokrzywdzonych oraz oskarżonych, co skutkowało tym, że nie uwzględnił dowodów, które w sposób istotny mogły przyczynić się do dokonania jednoznacznych i pewnych ustaleń w sprawie, jak również nie wyjaśnił rozbieżności w relacjach świadków, np. M. U., która odmiennie zeznawała na etapie postępowania przygotowawczego (k. 23) i przed sądem (k. 247). I tu uznał sąd, że zarówno jedna, jak i druga wersja stanowi podstawę ustaleń (k. 318v).

Nie można zgodzić się z sądem orzekający, że zeznania E. B.z k. 60 i 271 są nieistotne (k. 320) i to bez uwzględnienia tego, że świadek ten dostarczyła (już w postępowaniu przygotowawczym) nagranie rozmów osób biorących w zdarzeniu. Gdy przeanalizuje się choćby tę część zapisu z protokołu oględzin nośnika cyfrowego (k. 117 – 118), to dowód ten zdaje się być nader przydatny dla weryfikacji prawdziwości relacji oskarżonych i pokrzywdzonych (zwłaszcza A. P.) oraz M. M. (1), który odmiennie aniżeli pokrzywdzeni przedstawiała okoliczności doznania obrażeń policzka i okolicy skroniowo – żuchwowej.

Niemniej dowód ten został całkowicie zbagatelizowany, a zdaje się być tym, który pozwoli zweryfikować prawdziwość stron i świadków, a w konsekwencji potwierdzić słuszność dotychczasowych ustaleń, bądź też wpłynie na ich zmianę.

Zastrzeżenia budzi także przyznanie pokrzywdzonej od oskarżonych nawiązek w kwotach odpowiednio 6000 złotych od M. M.i 2000 złotych od J. O.(obecnie M.).

Pokrzywdzona złożyła wniosek o zasądzenie na swoją rzecz od oskarżonych na podstawie art. 46 k.k. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę po 5000 złotych (k. 229), który następnie został rozszerzony o żądanie orzeczenia środka karnego – obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę 1990 złotych solidarnie od oskarżonych, a jako uzasadnienie przedstawiono rachunek obejmujący konsultację stomatologiczną oraz założenie licówki porcelanowej na ząb złamany po urazie (k. 285 – 286).

Zasądzając nawiązkę sąd I instancji ani słowem nie wskazał w jaki sposób ocenił powyższe wnioski i czy miał je na uwadze określając wysokość nawiązek. Tu uzasadnienie jest mniej niż lakoniczne.

Z tych też względów, zaskarżony wyrok nie mógł się ostać, a sąd odwoławczy, nie przesądzając o wyniku postępowania w sprawie, obliguje sąd orzekający, przy ponownym rozpoznaniu sprawy, do rzetelnego i wnikliwego przeanalizowania dowodów, które zostały zgromadzone, w tym poprzez bezpośrednie zapoznanie się z nagraniem dostarczonym przez E. B.. Koniecznej jest przy tym ponowne przesłuchanie oskarżonych, pokrzywdzonych, M. M. (1), M. U., jak również wskazanie które opinie uznaje sąd za podstawę swoich ustaleń w zakresie stopnia obrażeń pokrzywdzonych.

Mając zatem powyższe na uwadze, orzeczono, jak na wstępie.